

A „székely kérdés” ma

(Az önrendelkezésre ítélt nép)

„1. Minden népnek joga van az önrendelkezésre. E jog értelmében a népek szabadon határozzák meg politikai rendszerüket, és szabadon biztosítják gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésüket.”

2. „Céljai elérése érdekében minden nép – a kölcsönös előnyök elvén alapuló nemzetközi gazdasági együttműködésből és nemzetközi jogból eredő kötelezettségeinek tiszteletben tartásával – szabadon rendelkezik természeti kincseivel és erőforrásaival. Semmilyen körülmények között sem fosztható meg valamely nép a létfenntartásához szükséges eszközeitől.”

Idézet az 1977-ben ENSZ határozattal megerősített „Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya és a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Egyezségokmánya” dokumentumokból.

Történelmi tényként könyvelhető el, hogy a „székely kérdés” napirendre tűzése, a közbeszéd és politikai cselekvés szintjére való emelése mindenek előtt a Székely Nemzeti Tanács megalakulásának, meghirdetett programjának és a 2003 és 2008 között kifejtett következetes munkájának köszönhető.

A közelmúlt politikai eseményei, a végbement társadalmi, gazdasági folyamatok arra készítetnek, hogy újragondoljuk a székely nép helyzetét, kilátásait, önrendelkezési törekvéseinek esélyeit és érvényesítésének lehetséges eszközeit.

A Székely Nemzeti Tanács 2003-as megalakulását követően lényeges változások következtek be mind a belső mind pedig a külső politikai környezetben és ennek megfelelően természetesen megváltozott az önrendelkezésért folytatott küzdelem mozgásterét is!

Melyek a legfontosabb változások?

Végbement Románia euro-atlanti integrációja (NATO-ba és EU-ba való felvétel).

Kialakult a politikai pluralizmus az erdélyi magyar közéletben.

A világgazdasági válság hatással van a politikai környezetre is.

Váltás következett be a magyarországi politikai hatalomban.

Az eltelt 20 év politikai tapasztalata egyértelműen bebizonyította, hogy sem az RMDSZ, sem más erdélyi magyar parlamenti képviselő és kormányzati jelenlét nem képes megoldani a háromszintű autonómia kiharcolását és ezen belül székely kérdés megoldását.

Magyarország Parlamentjének 2005. szeptember 26-i egyöntetű szavazása Románia Európai Unió szerződésének „feltétel nélküli ratifikálása” ügyében és a magyarországi politikai elitnek a kettős állampolgárságra vonatkozó december 5-i népszavazáshoz való viszonyulása egyértelművé tette, hogy a székely népnek önmaga erejére támaszkodva kell megteremteni fennmaradásának feltételeit!

E változások következtében a Székely Nemzeti Tanács is új kihívás elé került. A 2006 június 23-án a Ditróba összehívott Székely Nemzetgyűlés már belátva, hogy nem számíthat sem az erdélyi magyar politikai pártok (RMDSZ és MPP), sem pedig a magyarországi politika támogatására, kimondta, hogy **amennyiben a Román Kormány nem kezdi meg a tárgyalásokat az autonómia státútum törvénybe iktatásáról, akkor megbízza a SzNT-t, hogy újabb székely nemzetgyűlést hívjon össze, mely „dönteni fog a székely nép önrendelkezésének módjáról”.**

A „székely kérdés” lényege.

A székely népi emlékezet, krónikásaink és a mai elfogulatlan kutatások egybehangzóan igazolják, hogy a székelyek a magyar honfoglalás előtt már a Kárpát-medencében laktak, tehát a Kárpátmedence őshonos népe vagyunk.

Orbán Dezső a Székely Gesta című könyvében a „székely kérdés” lényegét fogalmazza meg, az alábbiakat írva:

„A székely nép történelme folyamatos harc a megmaradásért és hihetetlen véraldozattal járó küzdelem a szálláshely a szabadság megtartásáért, a mindenkor központosító hatalommal és idegen hódítókkal szemben.”

„Késerség fogja el a székely embert, ha az elmúlt 1000 év együttélési tapasztalataira gondol és próbálja számba venni a kölcsönösség alapján az egymást, segítő gesztusokat. A Székely Nép az elmúlt ezer esztendő során mérhetetlen áldozatokat hozott a magyar állam védelme és fenntartása érdekében. Ezzel szemben magyar részről nemhogy semmit nem kapott,

hanem úgy bántak vele, mint a mostohagyerekekkel, teljesen megfeledkezve arról, hogy a székely nép a magyar államnak talán legfőbb tartóoszlopa volt, és ha ez elsorvad, annak kárát az egész ország megérzi”, írja Orbán Dezső a fent nevezett művében.

A székely kérdés tehát Árpádék bejövetelekor keletkezett és a mai napig létezik!

Létezett a magyar Királyság, az Erdélyi Fejedelemség, és a dualizmus korszakában. Létezett Trianon előtt és létezik Trianon után. Létezett a kommunista diktatúra alatt és létezik a hatalomváltás után az utóbbi húsz esztendőben egyaránt, tegyük hozzá, mind a mai napig megoldatlanul!

A Székely Nép fennmaradásának biztosításához a lehető legnagyobb fokú önállóságra van szüksége és joga függetlenül attól, hogy melyik hatalom kötelékébe is tartozik. Erre kötelezi múltja, ehhez kötődik hosszas történelmi tapasztalata, megmaradásának reménye, jövője.

A Székely Népet megillető önrendelkezési jog érvényesítése, az ez irányba folytatott küzdelem tehát minden egyéb politikai célkitűzést megelőző és felülíró elsőbbséget kell, élvezzen!

A MEGOLDÁS, legyen az bármilyen is, a **székely nép őshonos jogainak elismerésére**, mai szóhasználatul, **ÖNRENDELKEZÉSI JOGÁNAK TISZTELETBEN TARTÁSÁRA** kell, alapuljon!

Az új magyarországi politikai hatalom által meghirdetett



nemzetstratégia kereteihez igazodva, ma már teljes az egyetértés, legalább is a politikai diszkurzus szintjén, határon innen és túl, hogy a Kárpátmedencében az elszakított magyar nemzetrészek jövőjének biztosítására megoldást az autonómiák rendszerének kiépítése képezhet. (lásd legutóbbi KMAT állásfoglalást és magyar vezető politikusok nyilatkozatait).

Ebben a felfogásban minden szereplő elismeri és emlegeti „Székelyföld területi autonómiáját”, mint megoldandó kérdést, de egyetlen szereplő sem emeli ki, magát a „székely kérdést”, mint különleges adottságokkal és ebből következően a többitől eltérő elvi (jogi) és gyakorlati megoldást, kínáló problémát! Nevezetesen azt, hogy a székely közösség, mint szállásterületén őshonos, az államiság minden jegyét magában hordozó nép, a népeknek kijáró önrendelkezési jog alapján, saját maga dönthet e jogának érvényesítéséről, annak formájáról, szintjéről, beleértve az önálló állam létrehozását is! A politikának meg kötelessége lenne e jog alapján meghozott döntéshez igazodni!

Létezik-e tehát ma székely kérdés, mint a székely nép önrendelkezésének ügye?

Anélkül, hogy részletesen kitérnék ennek igazolására, állíthatjuk, hogy a jelenlegi székely közösség egy ma létező valóság, történelmi múlttal és sajátos hagyományokkal, ha az utóbbi években meggyengült önazonosságtudattal is, de az államlakosság minden jegyével rendelkező NÉP.

Ebből következően a „székely kérdés” is mint ilyen létezik és nem más, mint a székely nép önrendelkezési jogának érvényesítéséért folytatott küzdelem!

Megnyugtató megoldása is csak ezen az alapon képzelhető el.

Ezen az úton indult el a SzNT a Ditrói Székely Nemzetgyűlés határozata alapján és szervezte meg a székely nép belső népszavazását.¹

A népek önrendelkezési jogára alapozott megoldásnak amellet, hogy a székely nép közösségi jövőjének egyetlen biztosítéka, nagy előnye, hogy

- a. A mai nemzetközi gyakorlathoz illeszkedik.
- b. Épp nemzetközi jogi megalapozottságánál fogva kiemeli a kérdést Románia belügyének kérdésköréből.
- c. Megnyitva a kérdés valós megoldásához vezető utat, világos és vállalható jövőképet ad a székely társadalom számára.

ra.
d. Tág teret nyit a magyar diplomácia és államhatalom segítő szándékának is (amennyiben az nem csak a szavak szintjén létezik).

A Székely Nemzeti Tanács által megszervezett és lebonyolított belső népszavazással tulajdonképpen megteremtődött Székelyföld területi autonómiája a székely nép önrendelkezési törekvésének jogi alapja, ugyanakkor olyan helyzetet teremtett, melyhez igazodnia kellett mind a belső, mind pedig a külhoni politikának, közgondolkodásnak!

Ezen az úton kellene (kell!) tovább haladnunk, megteremtve a népakaratnak megfelelő közmegegyezést és az erre épülő közösségi cselekvés rendszerét.

Bárhol a világon a kimondott népakarat kötelező a közösség minden tagjára, a közszereplők számára pedig és a közösségi cselekvés legfőbb erkölcsi normáját képezi.

Ilyen körülmények között és előzmények után egyre érthetőbbé válik azon hazai és külhoni közszereplők viszonyulása és igyekezete, hogy a „székely kérdést” a „tömbben élő magyarság” kisebbségi kérdésévé alakítsák vissza. Ejtsünk ezekről néhány szót.

1. Az erdélyi magyar politikai szereplők viszonyulása a „székely kérdéshez”.

Ennek lényege, a székely népnek, mint élő közösségnek a nyílt tagadása és helyettesítése „regionális azonosságtudattal” rendelkező „tömbben élő magyarsággal”! Szerintük a Székelyföldet „tömbmagyarság” lakja, mely sajátos „regionális önazonossággal” rendelkezik. Ebben a felfogásban természetesen nem létezik „etnikai alapú területi autonómia” és nem alkalmazható a népeket megillető „önrendelkezési jog”.

Számukra a székely kérdés a székelyföldi lakosság területi-közigazgatási ügye, megoldásának jogalapját pedig az önrendelkezési jog helyett a „kisebbségi jogok” képezik.

Szerintük a lehetséges a székelyföldi területi autonómia megvalósítása az egyéni kisebbségi jogokra támaszkodva, a kisebbség és többség megegyezése alapján.

Tegyük hozzá, mindkét kérdés belügy, és mint ilyen a román hatalom „jósándékára” „józan belátására” van bízva!

Szerintük a megoldás eszköze, Romániának az „aszimmetrikus regionalizációnak” nevezett közigazgatási felosztása, melyben a Székelyföld és a többi, ma Romániához tartozó történelmi régió jelenítődne meg. Ha majd ez megvalósul, akkor lehetne a Székelyföld régióknak többletjogokat kiharcolni!

Erre csak annyit mondhatunk, hogy valóban járható úttá akkor válik, ha majd a Román Parlamentben a magyar pártoknak 2/3-os többsége lesz!

Magyarán mondvá: vegyük rá a román politikai osztályt, Romániát, hogy mondjon le a létét és hatalmát biztosító központi államberendezkedésről, lazítsa fel területi szerkezetét, adjon teret azon történelmi hagyományokkal, még ma is eltérő kulturális és gazdasági fejlettséggel és más államok keretében megtapasztalt különleges élményeit magukban hordó régióknak, melyekből Trianonban mesterségesen összekalapálták. Majd az így kialakult laza szerkezetben többletjogok igénylése és megadása által megvalósíthatjuk a tömbmagyarság által lakott vidékeink („régioink”) etnikai alapú területi autonómiáját.²

A székely önrendelkezés nem pártpolitikai, hanem nemzetpolitikai kérdés, és mint ilyen számára semmilyen megoldást nem kínál újabb, a Székelyföldet is felölöl erdélyi szervezkedések létrejötte (pl. EMNP).

Meggyőződésem, hogy minden olyan szervezet, mely az un „erdélyi magyarságra „szerveződik törvénytörően „székelyidegen” és előbb-utóbb, csak idő kérdése, az RMDSZ sorsára jut és székelyellenessé is válik!³

A kérdés számunkra, székelymagyarok számára mindenek előtt az, miért kell ismét, mint oly sokszor hosszas történelmi együttélésünk során a székely népnek újabb áldozatot hozni, lemondva évezredek történelmi szerepéről, sajátos értékeiről, közösségi jövőjéről csupán azért, hogy a megvalósíthatatlanság területére toljuk a Székelyföld területi autonómiájának kérdését?

Csupán azért, hogy eltüntessünk az erdélyi magyar politikai kérdésköréből egy, a politika számára kellemetlen kérdést?

Csupán azért, hogy az un. „nemzeti egység” hamis illúziójával kampányoló politikai oligarchia továbbra is megőrizhesse „jó viszonyát” és ezzel, haszonnal járó pozícióját a román hatalommal szemben, a román hatalom kebelében?

Csupán azért, hogy a magyarországi politika ne kényszerüljön valódi lépéseket tenni és az önrendelkezési jog alapján politikai védelmet és támogatást adni a székely nép számára, Székelyföld területi autonómiájának nemzetközi kérdéssé avatásával?

(folytatása a 6. oldalon)

EURÓPAI IDŐ – Az Európai Unióban szabadságát és önrendelkezését megteremteni kívánó erdélyi magyarság lapja – ISSN 1220-9929

Főszerkesztő: Horváth Alpár. Helyettes főszerkesztő: Stóffán György. Felelős szerkesztő: Simon Ildikó. Főmunkatárs: Borsos Géza, Kolombán Sándor, Krasznai Zoltán.

A szerkesztőség postacíme: EI-KIA, 520100 Sf.Gheorghe, C.P.: 15. Tel./fax: 0267-318 895. Honlap: <http://www.e-ido.com/> E-mail: europai_ido@e-ido.com

A kiadó címe: Európai Idő Kiadó, 520085 Sf.Gheorghe, Daliei 2., bl.44/C/1. Bankszámla: COD IBAN: RO42BRDE150SV03075641500 – BRD-GSG SUC. SF.GHEORGHE.

Főkönyvtel: Illyés Veronika. Könyvtel: Simon Ildikó. Terjesztés: az Európai Idő Terjesztőhálózata. Felelős terjesztő: EI-KIA Kft. Nyomda: Europrint Nyomda – Csíkszereda

Az Európai Idő hasábjain szerző nevével, szignójával stb. megjelent írások illetve más forrásból átvett cikkek, illusztrációk nem föltétlenül tükrözik a szerkesztőség véleményét, s így felelősséget sem vállalunk ezek tartalmáért! A cikkekért minden esetben azok szerzői a felelősek.